

Nyköpings kommun
kommun@nykoping.se

Rektorn vid Västra skolan
helena.eliasson@nykoping.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter bastillsyn i Västra skolan
Nyköpings kommun

Tillsyn i Västra skolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Nyköpings kommun under år 2014.

Västra skolan besöktes av Skolinspektionen den 2 april 2014.

Fakta om skolenheten

Västra skolan ligger i Nyköpings centralort. Skolan omfattar förskoleklass, grundskola årskurserna 1–6 samt fritidshem. I förskoleklassen går 38 elever och i grundskolan 238 elever. I fritidshemsverksamheten är cirka 150 elever inskrivna. Skolenhetens rektor är också rektor för de internationella klasserna på Nicolaiskolan sedan 13 november 2013. Rektorn på Västra skolan har överlåtit ansvaret för dessa elever till Nyköpings kommuns integrationssamordnare.

Skolans sammanställningar av kunskapsresultaten för år 2013 visar att 90 procent av eleverna nådde kunskapskraven för godtagbara kunskaper i slutet av årskurs 3 i svenska, 93 procent i matematik och i de natur- och samhällsorienterande ämnena 100 procent. Även i svenska som andra språk nådde 100 av eleverna kunskapskraven för godtagbara kunskaper. I årskurs 6 nådde samtliga elever lägst kunskapskraven för betyget E i samtliga ämnen utom engelska. I engelska nådde 95 procent av eleverna kunskapskraven år 2013.

Kommunens fritidshem kommer att inspekteras under hösten 2014 på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i särskilt beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nyköpings kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 25 augusti 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Nyköpings kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd, för eleverna i de så kallade internationella klasserna:

- Se till att eleverna får sin rätt till utbildning tillgodosedd.
- Utredda elevernas stödbehov, besluta om och utarbeta åtgärdsprogram.
- Fatta beslut om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång i enlighet med författningarna.
- Placera samtliga elever i klasser.
- Överlåta ledningsuppgifter eller beslutsbefogenheter i enlighet med författningarna.

Motivering

Av skollagen framgår att barn som är bosatta i Sverige har rätt till grundläggande utbildning i allmän skola. Av skollagen framgår vidare att alla barn, oberoende av geografisk hemvist och sociala och ekonomiska förhållanden, ska ha lika tillgång till utbildning i skolväsendet om inte annat följer av särskilda bestämmelser i skollagen. Av skollagen framgår också att det är rektor som beslutar om skolans inre organisation. Till beslut om den inre organisationen hör beslut om fördelning av elever i klasser.

Av skollagen följer att om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska rektorn se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska också utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska eleven ges sådant stöd. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Åtgärdsprogrammet ska beslutas av rektorn. Enligt skollagen framgår att om det finns särskilda skäl, får ett beslut om åtgärdsprogram för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till. Av skollagen framgår också att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar får ett beslut innebära avvikelser från den timplan som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). Beslut om åtgärdsprogram får enligt skollagen överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd. Rektor får enligt skollagen uppdra åt en anställd eller en uppdragstagare vid skolenheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter och besluta i vissa frågor.

Enligt Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2009:15) med kommentarer för utbildning av nyanlända bör skolan genomföra kartläggningar fortlöpande genom återkommande strukturerade samtal med eleven och elevens vårdnadshavare, ha rutiner för hur och av vem kartläggningen ska genomföras och dokumenteras samt ha rutiner för nyanlända elevers introduktion i den ordinarie klassen. För skolans fortsatta arbete se även Skolinspektionens kvalitetsgranskning (2009:3) "Utbildning för nyanlända elever – rätten till en god utbildning i en trygg miljö".

Rektorn för Västra skolan har från november 2013 ansvar för tre så kallade internationella klasser med nyanlända elever. Rektor har för tiden 8 januari till 13 juni 2014, enligt ett delegationsbeslut daterat den 12 mars 2014, överlämnat hela ansvaret för de så kallade internationella klasserna till kommunens integrationssamordnare.

Eleverna har vid ankomsten till Nyköping, några redan i augusti 2013, kartlagts av integrationssamordnaren. Några ytterligare utredningar för att klargöra elevernas behov och förutsättningar känner rektorn inte till. Rektor har inte heller tagit del av de initiala kartläggningarna. De elever i de så kallade internationella klasserna som tillhör Västra skolans upptagningsområde har en klassplacering i Västra skolan men har delar av sin undervisning förlagd till Nicolaiskolan. Enligt rektorn följer arbetet och besluten kring särskilt stöd för dessa elever lagstiftningen. Rektor har också ansvar för övriga elever i de så kallade internationella klasserna på Nicolaiskolan. Dessa elever har all sin undervisning förlagd till Nicolaiskolan men saknar klassplacering. Dessa elever saknar också åtgärdsprogram trots att det finns beslut om särskilt stöd. Rektor har till exem-

pel fattat beslut om anpassad studiegång för samtliga av dessa elever som går i årskurs 6. Ingen utredning gjordes, endast elevens födelseår är grund för beslutet. Men det finns också elever som inte får undervisning i alla ämnen och som saknar beslut om anpassad studiegång. Rektorn har först under april 2014 fattat beslut om placering i särskild undervisningsgrupp trots att eleverna i de så kallade internationella klasserna på Nicolaiskolan haft sin undervisning i en sådan grupp sedan de anlände till Nyköpings kommun, i vissa fall från augusti 2013. Av besluten framgår inte heller skälen till placeringen.

Enligt Skolinspektionen är de av skolan benämnda internationella klasserna att betrakta som särskilda undervisningsgrupper. Skolinspektionen vill här särskilt framhålla att fördelning av elever i klasser inte är möjlig att göra utifrån elevers behov av särskilt stöd och att en elev således inte kan vara klassplacerad i en särskild undervisningsgrupp.

Enligt Skolinspektionen måste beslut om anpassad studiegång och särskild undervisningsgrupp vara väl underbyggda och dokumenterade då de kan innebära en reducerad lärotid och därmed få långtgående konsekvenser för en elev. Huvudregeln är också att särskilt stöd ska ges inom den elevgrupp som eleven normalt tillhör. Besluten ska innehålla en motivering där det bland annat ska framgå vilka pedagogiska överväganden som ligger till grund för besluten samt hur undervisningen behöver anpassas till omfattning och innehåll utifrån elevens specifika behov.

Skolinspektionen vill också särskilt framhålla att även om rektorn väljer att överlåta enskilda ledningsuppgifter eller beslut, har rektorn alltid kvar det yttersta ansvaret för att verksamheten bedrivs i enlighet med författningarnas krav.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att det finns elever i de så kallade internationella klasserna som inte får sin rätt till utbildning tillgodosedd samt att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd och klassplacering för dessa elever. Vidare följer rektors delegationsbeslut inte bestämmelserna i skollagen. De nyanlända eleverna får inte den utbildning och det särskilda stöd som de har rätt till. Elevernas behov av särskilt stöd utreds inte och åtgärdsprogram utarbetas inte för alla elever som tillhör den internationella klassen. Skolans arbete med särskilt stöd måste i alla delar omfatta även de elever som nyligen anlänt till Sverige. Av delegationsbeslutet framgår inte vilka enskilda ledningsuppgifter som rektorn överlåtit. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

1 kap. 8 § skollagen

2 kap. 10 § skollagen

3 kap. 8–9 samt 11–12 §§ skollagen

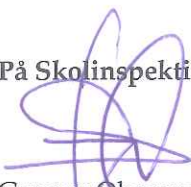
7 kap. 3 § skollagen

28 kap. 16 § skollagen

29 kap. 10–11 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråd Malin Lundquist och utredare Sofia Lindstrand.

På Skolinspektionens vägnar

Gunnar Olausson
Enhetschef

Carina Nilsson
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.